

Programstyret for ph.d.-programmet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Innkalling til møte i programstyret for ph.d.-programmet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, **fredag 11. februar 2019 kl. 12.15-14.00**, møterom Styrerrommet (1005), Realfagbygget, 1. etasje.

SAK I Godkjenning av innkalling og saksliste

SAK II Protokoll fra møtet 19.11.2021

SAK III Orienteringer

- a. Opptakstall
Fram til 07.02.2022 er det registrert opptak av 53 kandidater i 2021, 0 i 2022.
- b. Disputaser
I perioden 01.01.-31.12.2021 disputerte 82 kandidater, måltallet for 2021 var 80. Det var 5 saker med mindre omarbeiding, og én underkjenning i 2021. Tall for 2022 oppgis i møtet.
- c. Orientering fra det sentrale Forskningsutvalget, samt andre råd og utvalg.
Forskningsutvalget <http://www.uib.no/fa/arbeidsfelt/forskningsutvalget/sakslister>

SAK 1/22 Kvalitetssikring og NOKUT-tilsyn
Vedtaks sak.
Se vedlagte saksforelegg.

SAK 2/22 Innstilling fra bedømmelseskomité – ph.d.-grad
Vedtaks sak.
[Lenke til saksforelegg.](#)
Unntatt offentlighet.

SAK 3/22 Heisemner
Diskusjonssak.
Er det behov for ytterligere presiseringer og retningslinjer for heisemner?

SAK 4/22 Tilbud til ph.d.-veiledere
Diskusjonssak
Det ble diskutert muligheten for å arrangere opplæring eller kurs for ph.d.-veiledere på forrige møte, og dette skulle diskuteres i forskerutdanningsutvalgene ved instituttene. Vi tar en runde rundt bordet om dette.

SAK 5/22 Fremdriftsrapporter
Diskusjonssak

Hvert institutt orienterer kort (ca. 5 minutter) om oppfølgingen internt. Hva er hovedfunnene, og hvordan er rapportene fulgt opp ved instituttene? Hvordan følger instituttet opp kandidater som krysser av for at de ønsker en samtale? Har instituttene spesielle funn eller oppfølging de planlegger? Er det noe som bør følges opp på fakultetsnivå?

SAK 6/22 Eventuelt

Øyvind Frette
Leder

Birthe Gjerdevik
Sekretær

Bergen, 21. august 2019. MN/BIG

Protokoll

Programstyret for ph.d.-programmet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Til stede: Øyvind Frette (leder), Joachim Reuder (GFI), Ida Helene Steen (BIO), Kjartan Olafsson (IFT), Atle Nesje (GEO), Michal Walicki (II), Christian Schlichtkrull (MI), Josephine Alessandra Salice (ph.d.-kandidat)

Ikke til stede: Kristine Spildo (KI), Marius Rydningen Saltvedt (ph.d.-kandidat)

Fredag 19. november kl. 10.15-12.00. Møterom: **Styrerommet** (1005), Realfagbygget 1. etg.

SAK I Godkjenning av innkalling og saksliste

SAK II Protokoll fra forrige møte

SAK III Orienteringer

- a. Opptakstall
Fram til 29.10.2021 er det tatt opp om lag 92 kandidater med startdato i 2020 og 26 hittil i 2021.
- b. Disputaser
68 fullførte disputaser. I tillegg er det planlagt minst 10 disputaser i 2021. Måltall for 2021 er 80. Det har vært 4 saker om mindre omarbeiding, én underkjenning, og en innstilling om underkjenning som ikke er ferdigbehandlet.
- c. Orientering fra det sentrale Forskningsutvalget, samt andre råd og utvalg.
Forskningsutvalget <http://www.uib.no/fa/arbeidsfelt/forskningsutvalget/sakslister>

SAK 9/21 Mandat for forskerutdanningsutvalgene ved instituttene

Diskusjonssak.

Programstyret vedtok mandat for instituttenes forskerutdanningsutvalg i mai 2021. I møtet ble mandatet gjennomgått, og instituttene kom med innspill til hvordan de enkelte punktene i mandatet kan følges opp. Oppsummert har de fleste institutt gode rutiner og følger punktene i mandatet, men punktet om møteplass for veiledere er der instituttene mener at de har få rutiner og gjør minst. Informatikk har egne mentorer for ph.d.-kandidatene, og flere institutt har hatt seminarer og møter der veiledning har vært tema. Det er likevel ingen institutt som har dette som et fast opplegg. Burde være en arena innenfor faggruppene der en snakker om ph.d.-veiledning. Oppdatering om regler osv. Ofte mange spørsmål fra utenlandske som skal veilede første ph.d.-kandidater.

Det er ulikt mellom veilederne, kandidaten blir ikke møtt på samme måte. En samling for veiledere på fakultetsnivå kan være hensiktsmessig. FU-lederne tar dette opp i forskerutdanningsutvalgene på instituttene, er det interesse for en lik samling? Temaet tas opp igjen på et senere møte i programstyret.

SAK 10/21 Heisemner - retningslinjer

Vedtakssak.

Retningslinjene ble vedtatt med de endringene som framkom i møtet. En problemstilling som ble løftet er at det kan være hensiktsmessig å ha en viss fleksibilitet i hvilke ekstra aktiviteter ph.d.-kandidater skal gjøre avhengig av antall oppmeldte. Emnebeskrivelsen kan derfor inneholde flere enn ett alternativ som kan gjøres i det konkrete emnet. Det må være spesifisert hvilke aktiviteter dette er.

Sak 11/21 Kurs for veiledere

Diskusjonssak

Sak meldt inn av FU ved Institutt for geovitenskap.

Programstyret ønsker å beholde krav om veilederkurs.

Sak 12/21 Eventuelt

- **Utrekning av studiepoeng.** Dersom det står ECTS angitt i en bekreftelse og dette er fra et anerkjent universitet vil det være ok å gi dette antallet studiepoeng. Retningslinjer vil bli oppdatert og sendt ut.
- **Forlengelse pga korona.** Dette er et HR-spørsmål
- **Mindre omarbeiding.** Behov for nettside med info om mindre omarbeiding. Saksgang, frister osv.

Øyvind Frette
Leder

Birthe Gjerdevik
Sekretær

Universitetet i Bergen

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Programstyret for ph.d.-programmet

Saksnr.:

Saksnummer: **1/22**

Vedtakssak

Kvalitetssikring på ph.d.-programmet og NOKUT-tilsyn

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Forskrift for graden philosophiae doctor \(ph.d.\) ved Universitetet i Bergen](#)
- [Programbeskrivelse for ph.d.-programmet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet](#)

Saken gjelder

Det er vedtatt en rekke elementer i kvalitetssikringssystemet for ph.d.-programmet. I saken orienteres det om dette, og tidspunkt for evaluering av opplæringsdelen og programevaluering foreslås. Det orienteres også om det forestående NOKUT-tilsynet ved UiB.

Kvalitetssikringssystemet

I 2019 vedtok Universitetsstyret innføringen av fakultetsvise ph.d.-program. Ved å formelt delegere oppgavene til de ulike fakultetsstyrene fikk UiB på plass en struktur som gjør det enklere å bygge en kultur for kvalitetsarbeid, og utarbeide konkrete tiltak som er tilpasset fakultetenes struktur og fagtradisjon. For hvert ph.d.-program er det oppnevnt et ph.d.-programstyre som skal sikre at fakultetenes ph.d.-program organiseres og gjennomføres med høy kvalitet. Ph.d.-programstyrene er organ som kan fatte vedtak om regler og tiltak, samt gi råd til fakultetsstyrene vedrørende de respektive fakultetenes ph.d.-programmene.

FIA har laget en nettside med informasjon om kvalitetssystemet på ph.d.-nivå:

<https://www.uib.no/foransatte/95455/kvalitetssystem-phd-utdanningen-ved-uib>

Emneevaluering og egenvurdering

Kvalitetssikringssystemet for ph.d.-utdanning ble vedtatt av universitetsstyret høsten 2017. Mye av systemet var en videreføring av allerede eksisterende tiltak, for eksempel ph.d.-utdanningsmeldingen, framdriftsrapportering og midtveisevaluering. Emneevaluering og evaluering av emneporteføljen og evaluering av rammene i opplæringsdelen har vært kort omtalt i kvalitetssystemet slik det har fremstått siden vedtaket i 2017. Gjennom en undersøkelse av praksis våren 2021 fremkom det stor variasjon i hvordan fakultetene gjennomfører emneevalueringer, evaluering av emneporteføljen og vurdering av rammene i opplæringsdelen. Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) har derfor utarbeidet retningslinjer som skal bidra til ens praksis fakultetene imellom. Brev og retningslinjer er vedlagt saken.

Retningslinjene åpner for at fakultetet kan bestemme noen av retningslinjene.

Fakultetet foreslår disse retningslinjene:

- Retningslinjene for kvalitetssikring legges tettest mulig opp mot rutinene for emner på bachelor- og masternivå. Det er ikke hensiktsmessig å ha ulike rutiner på ulike nivå, og egenrevisning og evaluering av emner på ph.d.-nivå bør følge samme frister som andre emner.
- For heisemner skal disse evalueres og egenrevises sammen med det tilhørende masteremnet, for å unngå dobbeltarbeid.
- Instituttet som er ansvarlig for et ordinært ph.d.-emner eller et heiseemne er ansvarlig for å gjennomføre studentevaluering, egenrevisning og emneevaluering av emnet.
- Emner som kun gjennomføres én gang må ikke levere egenrevisning.
- For emner som avholdes kun én gang må ikke emneevaluering gjennomføres.

Programstyret har ansvar for at det hvert tredje år gjøres en evaluering av fakultetets portefølje av ph.d.-kurs. Innholdet i en slik evaluering skal være:

- Det skal vurderes om fakultetets ph.d.-emner dekker behovene for opplæring i de fagfelt som kandidatene tilhører. Vurder om bruken av emner som avholdes én gang for én eller et fåtall personer tyder på at fakultetet ikke har en dekkende emneportefølje.
- Hvis fakultetet selv ikke kan tilby ph.d.-emner innen enkelte av de fagfelt som kandidaten tilhører, skal det vurderes om tilsvarende opplæring ved andre fakultet eller institusjoner er tilgjengelig, og om forholdene er lagt til rette for gjennomføring av slike emner.

Siste sak om opplæringsdelen (innføring av heisemner) var i mai 2021. Fakultetet foreslår at programstyret tar neste gjennomgang og kvalitetssikring av opplæringsdelen i **2023**.

Programevaluering av ph.d.-programmet

I Universitetet i Bergen sitt kvalitetssystem som ble vedtatt av Universitetsstyret i 2017 er ett av elementene at ph.d.-programmene skal gjennomføre en programevaluering minst hvert sjette år. Målet med programevalueringen er å få et eksternt og overordnet blikk på ph.d.-programmet. En komité bestående av i hovedsak eksterne medlemmer skal se på helheten i ph.d.-programmet: informasjon til potensielle søkere, opptak, tiltak underveis og kvaliteten på den gjennomførte forskningen, eksemplifisert ved vurdering av avhandlingsarbeidet og bedømmelsen av dette. Evalueringsrapporten skal gi råd om forbedringspotensial, med tanke på gjennomstrømming og kvalitet. Brev og retningslinjer er vedlagt saken.

Siden fakultetenes ph.d.-programmer ble opprettet i 2019, skal alle fakultetene evaluere ph.d.-programmet innen utgangen av 2025. Fakultetet foreslår å gjennomføre programevaluering av ph.d.-programmet i **2024**.

Medarbeidersamtaler og oppfølgingssamtaler

Forskningsutvalget hadde en [sak om medarbeidersamtaler og oppfølgingssamtaler](#) i sitt forrige møte. Medarbeidersamtaler er allerede obligatorisk for kandidater som er ansatt ved UiB, i tillegg skal kandidater som ikke er ansatt ved UiB ha tilbud om en oppfølgingssamtale. [Retningslinjene](#) er tilgjengelig her. Disse vil bli tatt opp som sak i programstyret når de endelige vedtatte retningslinjene er sendt til fakultetene.

NOKUT-tilsyn

NOKUT har ansvar for å føre tilsyn med universiteters og høyskolers systematiske kvalitetsarbeid. NOKUT har varslet at de skal ha tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiB i 2022. Tilsynet vil omfatte hele UiBs systematiske kvalitetsarbeid på alle tre nivåene; bachelor, master og ph.d. Tilsynsprosessen er lik for alle nivåene. Målet med tilsynet er:

- Å kontrollere at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid oppfyller gjeldende krav i lov og forskrift
- Å stimulere institusjonen til å videreutvikle det systematiske kvalitetsarbeidet. Tilsynet skal synliggjøre styrker og avdekke områder der institusjonen trenger å videreutvikle det systematiske kvalitetsarbeidet.

NOKUT vil i forbindelse med tilsynet be om dokumenter fra institusjonsledelsen og på ulike nivåer i institusjonen. I tillegg velger NOKUT vanligvis ut rundt 5 studieprogram i tilsynene, vanligvis minst ett ph.d.-program. Det blir klart 6. mai om ph.d.-programmet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet blir en del av tilsynet.

NOKUT har gitt følgende tidsløp for tilsynet:

05.05.2022- informasjonsmøte om tilsynet

06.05.2022 – UiB mottar brev om hvilken dokumentasjon som skal sendes NOKUT

15. 09.2022- frist for innsending av dokumentasjon

Mellom uke 45-50 i 2022: Institusjonsbesøk over to til tre dager

Januar/februar 2023: Foreløpig innstilling fra komiteen: Ca. 15. januar, endelig innstilling: ca. 15. februar 2023

April 2023 – NOKUT behandler rapporten i styret, og fatter vedtak.

UiB legger opp til følgende organisering av tilsynet:

- En sentral gruppe med representanter fra universitetsledelse, fakulteter, SA og FiA. Gruppen ledes av prorektor.
- Fakultetsvise grupper, en for hvert av de studieprogrammene som NOKUT velger ut.

Det er satt ned en gruppe sentralt og på fakultetsnivå. Representanter fra instituttene og ph.d.-kandidatene vil hentes inn avhengig av hvilke program som får tilsyn.

Vedtak

Programstyret vedtar at programevaluering av ph.d.-programmet gjennomføres i 2024. Neste sak om rammene for opplæringsdelen skal gjennomføres i 2023.

Øyvind Frette
prodekan

Birthe Gjerdevik
sekretær